

ชื่อเรื่องวิทยานิพนธ์ ผลของน้ำสกัดจากผงป่นแห้งของเปลือกต้นนมนาง [*Pouteria cambodiana* (Pierre ex Dubard) Baehni] ต่อการเปลี่ยนแปลงของต่อมน้ำนมและการหลั่งน้ำนมของหนูขาวที่ได้รับกวาวเครือขาว (*Pueraria mirifica* Airy Shaw and Suvatabandhu)

ชื่อผู้เขียน นางสาวสุดา เสาวคนธ์

วิทยาศาสตร์มหาบัณฑิต สาขาวิชาชีววิทยา

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์ :

รองศาสตราจารย์สาธิตา	อริชชาติ	ประธานกรรมการ
รองศาสตราจารย์ยุทธนา	สมิตะสิริ	กรรมการ
อาจารย์บุญเกตุ	ฟองแก้ว	กรรมการ

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาผลของน้ำสกัดจากผงป่นแห้งของเปลือกต้นนมนางต่อการเปลี่ยนแปลงของต่อมน้ำนมและการหลั่งน้ำนมของหนูขาวที่ได้รับกวาวเครือขาว โดยทดลองเปรียบเทียบในหนูปกติและหนูที่ได้รับกวาวเครือขาวในวันที่ 19-22 ของการตั้งท้อง แล้วให้น้ำสกัดจากผงป่นแห้งของเปลือกต้นนมนางหลังออกลูกเป็นเวลา 7 และ 20 วัน

ผลการวิจัยพบว่า น้ำหนักต่อมน้ำนม การเปลี่ยนแปลงเนื้อเยื่อต่อมน้ำนม การหลั่งน้ำนม และการเจริญเติบโตของหนูขาวปกติที่ได้รับน้ำสกัดจากผงป่นแห้งของเปลือกต้นนมนางหลังออกลูกไม่แตกต่างจากกลุ่มควบคุมและไม่มี ความแตกต่างระหว่างหนูทดลองที่ได้รับน้ำสกัดจากผงป่นแห้งของเปลือกต้นนมนางในแต่ละความเข้มข้นทั้งการให้เป็นเวลา 7 และ 20 วัน แต่หนูกลุ่มที่ให้กวาวเครือขาวแต่เพียงอย่างเดียวพบว่ามีน้ำหนักต่อมน้ำนม การหลั่งน้ำนม และการเจริญเติบโตต่ำกว่ากลุ่มควบคุม ส่วนผลทางเนื้อเยื่อของต่อมน้ำมนั้น พบว่าน้ำสกัดผงป่นแห้งของเปลือกต้นนมนางมีผลทำให้จำนวนและขนาด

ของ alveoli เพิ่มขึ้นจนไม่แตกต่างจากกลุ่มควบคุม สำหรับผลต่อลูกหนู พบว่าลูกหนูกลุ่มที่แม่ได้รับ
กวาวเครือขาวอย่างเดียวมีการเจริญเติบโตต่ำ วันที่ช่องคลอดเปิดเร็วและมีวันที่ล้มตายสูงกว่าลูกหนูที่แม่
ได้รับกวาวเครือขาวก่อนให้น้ำสกัดจากผงป่นแห้งของเปลือกต้นนมนางและหนูปกติที่ให้น้ำสกัดจาก
เปลือกต้นนมนางอย่างเดียว ส่วนการเจริญเติบโต วันที่ช่องคลอดเปิดและวันที่ล้มตายของลูกหนูกลุ่มที่แม่
ได้รับน้ำสกัดจากเปลือกต้นนมนางไม่แตกต่างจากกลุ่มควบคุม และเมื่อนำลูกหนูไปผสมพันธุ์ พบว่า
จำนวนของลูกหนูที่เกิด ไม่แตกต่างจากกลุ่มควบคุม และไม่มี ความผิดปกติในลูกหนูที่เกิดแต่อย่างใดใน
ทุกการทดลอง จากการวิจัยนี้ชี้ให้เห็นว่าน้ำสกัดจากเปลือกต้นนมนางช่วยเพิ่มปริมาณน้ำนมในหนูที่มี
ปริมาณน้ำนมน้อยที่เกิดจากผลของกวาวเครือขาวได้ โดยลูกหนูที่ได้รับน้ำนมแม่ที่กระตุ้นด้วยน้ำสกัด
จากเปลือกต้นนมนางยังคงมีการเจริญเติบโตเป็นปกติ

Thesis Title Effect of Aqueous Extract from Dried Powder of Nom Nang [*Pouteria cambodiana* (Pierre ex Dubard) Baehni] Bark on the Mammary Gland and Lactation of Albino Rats Previously Treated with White Gwow Kreur (*Pueraria mirifica* Airy Shaw and Suvatabandhu)

Author Miss Suda Saowakon

M.S. Biology

Examining Committee :

Assoc. Prof. Salika	Aritajat	Chairman
Assoc. Prof. Yuthana	Smitasiri	Member
Lecturer Boongate	Fongkaew	Member

Abstract

The purpose of this study was to investigate the effect of the aqueous extract from dry powder of *Pouteria cambodiana* (PC) bark on the mammary gland and lactation of albino rat. The effect was compared between the normal control rats and those receiving *Pueraria mirifica* (PM) on day 19-22 of pregnancy followed by PC for 7 and 20 days after giving birth.

The result showed that the weight and tissue of the mammary gland, lactation and the growth of treated group were not significantly different from the control group. There was also no difference between the groups treated with PC at different concentrations for 7 and 20 days. However, the group which received PM only showed significantly lower mammary gland weight, lactation and growth than the control. The result on the tissue of mammary gland showed that the

aqueous extract from PC increased the number and size of alveoli and was not significantly different from the control group. The effect on the offsprings, on the other hand, revealed that the offsprings from the PM treated mother showed lower growth, earlier vaginal opening and later eye opening than those from the mother receiving PC pretreated with PM and the normal offspring treated with PC alone. However, the growth, the day of vaginal and eye opening of the offsprings from the mother treated with PC were not significantly different from the control. When the offsprings were mated, it was found that the number of the newborn was not significantly different from the control group and no congenital malformation was found. The result indicated that the aqueous extract from PC increased milk production in rat having less amount of milk as a result of PM. The offsprings which obtained milk from the P.C. treated mother still retained their normal growth.